

El cardenal Joan Josep Omella durant el col·loqui a les Jornades de Castelldeusa de l'any 2019. Foto: Florentino Ysern/Jornades.

L'alegria de la santedat en la pràctica

Col·loqui amb el cardenal Joan Josep Omella

Com a cloenda de les 53 Jornades de Qüestions Pastorals de Castellaura (22-23 de gener de 2019), l'arquebisbe de Barcelona, S. E. el cardenal Joan Josep Omella va mantenir un col·loqui amb els assistents, contestant en primer lloc a un resum del temes tractats en les sessions precedents. Transcrivim una gran part de la seva intervenció, d'una manera gairebé literal, mantenint el to col·loquial de les seves paraules.

Ja veig que heu treballat molt i molt bé, que heu aprofundit en molts temes. Repasso tot el que s'ha dit i l'eco que ha fet en mi: què podem fer per conèixer i practicar l'exhortació pastoral *Gaudete et exsultate*? Primer, jo crec que cal conèixer-nos a nosaltres mateixos i intentar viure-la.

El testimoniatge de la santedat

Quan un viu una cosa, es transmet. Deia Henri Bergson que «els sants no necessiten parlar. La seva vida ja és un testimoniatge». I això es veritat. Quantes vegades jo parlo amb gent que em diu «aquesta persona és tan bona... ens dona testimoni, no parla gaire, no fa discursos, no fa homilies, però aquell treball a la parròquia, el bé que fa a la gent, aquest servei que fa a la parròquia o al barri o al poble... dona un testimoni preciós».

Jo estic edificat en les visites que faig a les parròquies, sempre aprenc coses. Recordo una parròquia on vaig anar ja fa temps i la primera persona que em va rebre era una senyora gran. «Miri, avui celebrem els 50 anys de la parròquia i jo he estat a la parròquia des del primer moment. He conegut tots els capellans que han passat per aquí. Els estimo tant... Són tan bones persones, quin testimoni!» Era una persona que estima tothom. Molt bé. No parla malament de ningú i continua treballant a la parròquia i fent de sagristana. Aquesta és una santa. La millor predicació que vaig rebre aquell dia va ser d'aquesta dona. «Estimo tots els capellans perquè representen el que representen i perquè estimo Déu. I jo continuo treballant aquí i ja pot venir un terratrèmol que jo continuaré.»

És això: nosaltres, què hem de fer? Viure-ho. I ho podem explicar a la gent i ajudar a viure-ho. I sobretot una cosa, ajudar la gent a descobrir que ells mateixos ho estan vivint. Aquesta santedat de la porta del davant, del carrer, la gent senzilla. «Gràcies pel testimoni, continuï així», li vaig dir. Aquesta dona, aquesta família que viu la fidelitat, aquesta família que rep el

fill discapacitat i que l'està cuidant amb molt «carinyo»... i que ha acollit tots els fills que ha tingut i no ha avortat... en tot això hi ha molta santedat. Descobriu-la i feu-la veure. Em suggereix això: viure i donar a conèixer que aquesta santedat és present al món. Perquè tenim una idea molt negativa de les coses i no és veritat. Ni és tan dolent el món ni hi ha tants pocs cristians al món ni a Barcelona. Hi ha molts més cristians del que sembla, hi ha molta gent que no ho diu però ho viu. Els mitjans de comunicació no ho diran i ens faran creure que és una societat molt secularitzada, perduda. Jo no m'ho crec. Jo veig molta santedat i molta entrega. I molta pràctica, malgrat el que veiem i sembla que veiem. Hi ha una altra vida al darrere.

La joia de la litúrgia

On podem buscar, nosaltres, l'alegria? És veritat que les nostres misses i celebracions de vegades són avorrides. Hi falta alegria. Però jo dic que la

«Tenim una idea molt negativa de les coses i no és veritat. Ni és tan dolent el món ni hi ha tants pocs cristians al món ni a Barcelona. Hi ha molts més cristians del que sembla, hi ha molta gent que no ho diu però ho viu».

veritable alegria no és externa, del «jiji, jaja» i molt aplaudiment. Això no és alegria. L'alegria ha de sorgir de l'interior. I si no estem en contacte amb la font de l'alegria, no sortirà mai. Ja podem ballar, que la gent es cansarà. Ja podem repartir pastes després de missa, que la gent

arribarà un dia que dirà que les pastes que compren a qualsevol pastisseria ja estan bé i no cal anar a missa. Hi ha d'haver una altra cosa.

Jo he estat a l'Àfrica, com ja sabeu, al Congo. Eren temps en què estava creixent el «ritu zaireà». Hi havia una participació tan gran de la gent... Entraven amb danses, molt discretes, però danses. Quan portaven la Paraula de Déu i cantaven l'al·leluia, la portaven des del fons de l'església, en processó... i les dones de la coral portaven campanetes als braços i ballaven. Era un moment impressionant. La Paraula de Déu que s'entronitzava enmig de l'assemblea. Era la joia d'estar en contacte amb Déu i en contacte amb els germans. Les dues coses eren molt significatives per mi: contacte amb el Misteri –Déu– i contacte amb la gent. La gent mostrava un respecte impressionant.

Podem combinar algunes coses, el missal ho permet, ho podem fer. Però l'alegria no es troba en les coses externes, sinó que consisteix a descobrir el Misteri de Déu. Aquesta Paraula que és font d'alegria i aliment per a nosaltres. Si no ho expliquem, es queda en el ritu. Com diu el refrany de l'Índia: quan l'intel·ligent mostra la lluna, l'estúpid es queda mirant el dit. I això passa: ens quedem en les coses externes, la puntilla, l'alba... És important fer-ho bé, i hem d'anar ben vestits, perquè és una escena on es fa present el Misteri, i s'ha de fer bé. I si no, sembla «el ejército de Pancho

Assistents del col·loqui a les Jornades de Castella daura de l'any 2019.
Foto: Florentino Ysern/Jornades

Villa». I això no es pot fer. Un cor que canta malament, un lector que no sap llegir ni es pot entendre el que diu... s'ha de fer bé. Cal ajudar a viure el Misteri. Jo que represento Jesucrist, ¿ajudo a fer que la gent passi de mi i arribi a trobar Jesucrist, a qui jo represento? Aquest és el repte que tenim.

A tot això ajuda l'homilia. Com fem l'homilia? A vegades la fem massa cerebral. Jo veig que el papa Francesc en això ens ensenya. Ell fa frases curtes. No és un discurs ideològic o teològic, no. Ell parla des del cor al cor. Des de l'experiència que mou el cor en una Paraula. Això és el que hem de treballar a les homilies. Perquè si fem un discurs escolàstic com un professor... no és el lloc, això no és una conferència. Aquí cal parlar al cor i moure'l, de cor a cor. Això no és fàcil, hem de fer un esforç. S'ha de pregar, meditar la Paraula i parlar des del que jo visc i he sentit al cor. Ajudar la gent a poder-lo sentir i posar-me en el lloc de l'altre, sobretot en el lloc del més petit, el menys intel·ligent, que no ho comprendrà tan fàcilment. A aquest haig de parlar. L'intel·ligent ho entendreà igualment. «No ha fet un discurs acadèmic, però m'ha tocat el cor», perquè tots tenim un cor.

«A vegades, l'homilia, la fem massa cerebral, cal parlar al cor i moure'l, de cor a cor. Això no és fàcil. S'ha de pregar, meditar la Paraula i parlar des del que jo visc i he sentit al cor».

I els cants també ben fets, que entenguem la lletra. A vegades canten (i ho fan molt bé) uns cants en anglès, canten molt bona musica, però a mi no em diu res, no entenc res. En llatí encara entenia alguna cosa, però ara... jo penso en la senyora Maria que ve del barri a la confirmació i allí canten en

anglès. I la senyora què haurà entès? Si li costa entendre el llatí, el català i a vegades el castellà! Però tot serveix alguna vegada.

Cal sobretot entrar en el Misteri, i quan un ho viu, ajuda a viure-ho. I llavors surt l'alegria. Quan la gent surt d'un enterrament, una missa o una celebració i et diu «gràcies, aquesta paraula, aquesta celebració m'ha ajudat tant, hi he trobat una mica d'ànims...». Aquest és el tema. Això és l'alegria de la santedat.

El Papa Francesc serà recordat com el Papa de l'alegria, crec que en aquests dies ja ho han dit. Tot porta el qualificatiu d'alegria. *Evangelii gaudium*, *Amoris Laetitia*, *Gaudete et exultate*. En aquesta nova evangelització del món –a la qual ja ens va animar sant Joan Pau II–, el papa Francesc diu: «sí, però dues coses son necessàries: una és l'alegria. Si no hi ha transmissió del missatge de Jesús amb alegria, no val per a res, no arribarà al cor de la gent. I l'altra, la santedat. Si no hi ha apòstols, preveres, laics... sants, l'evangelització no es farà». La santedat és sinònim d'alegria. Les dues coses, i ho remarca. Per poder portar a terme aquest programa de la *Evangelii gaudium* i tot el programa que ens dona l'Església, és necessària la santedat i una santedat amb joia, alegria.

«Un santo triste es un triste santo». I repeteixo que no és un «hahaha», sinó aquesta pau, aquesta joia de viure. És donar gràcies per tot, no estar queixant-se de tot, criticant-ho tot... això no és santedat. «En nom de l'Evangeli, critico, corregeixo amb un mal humor, un odi, una falta de respecte...» Doncs mira, això no és Evangeli i no serveix per evangelitzar. És des de l'alegria. I és amb amor com podem canviar el cor dels altres. «S'aconsegueixen més coses amb una cullerada de mel que amb un barril de fel», deia sant Francesc de Sales. I és veritat. Parlàveu que l'homilia ha de ser més de joia. És evident. Que vegin que nosaltres estem alegres de servir el Senyor. I volem que tots estiguem contents.

«Si no hi ha transmissió del missatge de Jesús amb alegria, no val per a res, no arribarà al cor de la gent».

Alegria en la Creu

Unir creu i alegria no és fàcil. Però hi ha gent que arriba a fer aquesta unió. Aquest és el Misteri. ¿I com és que ells hi arriben i jo, per contra, no me'n surto, d'unir l'alegria a la persecució, a la crítica, a les dificultats i els problemes? Per què? Perquè estan units a Jesucrist. Les Benaurances, que són el capítol central de la darrera exhortació del Papa, són aquesta contradicció per al món: que el pobre és feliç, que el que plora és feliç, el que porta la creu i la persecució és feliç, el que treballa per la pau és feliç. Per què? Perquè està unit a Crist. No és una alegria del món, sinó espiritual. I això no sabem com explicar-ho. Quan veus tanta gent clavada a la creu d'un càncer, de la mort d'un ésser proper, el

marit o la dona o el fill, i ho assumeix des de la Creu de Crist, des de la Mort de Crist, viuen amb una pau i una joia... I en això nosaltres tenim testimonis de tanta gent que ha trobat Déu en la malaltia i en la Creu. Hem d'ajudar-los a trobar aquesta Creu. Moltes vegades es tracta de guardar silenci, estar a prop d'ells per ajudar-los. Però hem d'haver fet nosaltres també l'experiència. En la Creu trobem sempre el camí de la Resurrecció i de la Vida. Això ho sabem, ho diem, però probablement ens costa viure-ho. A vegades ho prediquem molt, però després, quan ens toca a nosaltres, comencem a perdre una mica aquesta pau i aquesta serenor que teníem. El Papa això ens ho recorda, que la Creu també és camí de Resurrecció i de Vida. Viure les Benaures, ara quan un vol viure la felicitat amb diners, poder, i amb glòria, estem perduts... No trobarem l'alegria. Es troba en la senzillesa, la humilitat, la Creu.

Anar a les fonts de l'alegria

Veure la conversió és meravellós, veure com Déu actua en el món. A Barcelona som testimonis d'això. Quan parlen de la secularització, dic que hi ha molta gent que està trobant Jesucrist, gràcies al treball de l'Esperit i de vosaltres i de tants agents de pastoral. Tenim cursets de cristiandat, Emaús, Effetà, el treball que feu a les parròquies, el diàleg espiritual..., l'adoració del Santíssim. El Papa ho diu: és un camí important, el fet de trobar-se de tu a tu amb Déu, davant d'Ell, escoltar-lo, admirar-lo, adorar-lo. És un camí, el testimoni de tanta gent que parla, molts joves, que porten uns altres joves a Effetà o Emaús i allà troben el Senyor, els porten a la confirmació... Jo crec que són mitjans que hem de potenciar i treballar. El Papa parla molt d'aquests mitjans que són la participació en l'eucaristia diària, animar la gent... Alguns diuen «només vaig a missa el diumenge, Jesucrist només va celebrar una vegada l'Eucaristia». Això són excuses. L'Eucaristia és un bé preciós i hi participem tots els dies. Per què mengem tots els dies i per què veiem la televisió tots els dies, i el noticiari? ¿I la Missa, que és l'encontre amb el Senyor ressuscitat, que és misteri de la nostra salvació, la deixarem per a un altre dia?

Un altre mitjà és el Sagrament de la Confessió, que és el Sagrament de l'alegria, no de la tortura. El Papa ja ho ha dit, que no hem de torturar, sinó perdonar. I des de la misericòrdia ja s'avançarà a trobar més i més Jesucrist. El Sagrament de la Confessió és el Sagrament de l'alliberament.

I després, el servei de la caritat. Quanta gent troba Jesucrist en aquest servei! A Barcelona, soc testimoni d'això, del servei als pobres. Tenim molta gent compromesa. És fantàstic. Ho fan molts per un servei humanitari, d'acord, però troben Jesucrist. Uns altres ho fan per Jesucrist. I el troben més i més. És fantàstic. El servei és oblidar-se de si mateix i sortir d'un mateix, llavors es troba Jesucrist. Perquè quan un ho dona tot, ho troba tot. Com més dones, més reps.

Sobre la vida comunitària, aquí es toca un aspecte que per als sacerdots és fonamental. De vegades som individualistes. Ens configurem aïllats. I després ens queixem que estem sols. «Aquest no, però sí aquest que pensa igual que jo». Això no és vida comunitària, és vida solitària. La vida comunitària no és un matrimoni, però sí vida comunitària, on tots som diferents, però ens estimem perquè Crist ens uneix. Tenim en comú la mateixa fe, el mateix baptisme, la mateixa esperança... I, de caràcter, cadascú té el seu. Un porta alegria, un altre mal caràcter i mal humor tot el dia. Hem de compensar-nos. Hem de fer un esforç: no som religiosos de vida comunitària, però estem cridats a viure en comunitat. Si no, sols, ens perdrem. El Papa diu que la vida comunitària ens ajuda i també «*el empeño misionero*». A la *Redemptoris Missio* de sant Joan Pau II, es diu que «la fe s'enforteix donant-la». Quan nosaltres deixem de ser missioners, estem perdent la fe. Quan no donem joia ni servei, estem perdent la joia i la caritat. Com més donem, més creixem. Crec que això és important.

PREGUNTA: Ell pla pastoral de Barcelona ens anima a sortir amb alegria a evangelitzar. Però moltes vegades no hi ha fruits i ens desanimem. Com evangelitzar sense perdre l'alegria i la visió sobrenatural?

Si vols recollir fruits, has d'anar a un altre lloc. Perquè a tu i a nosaltres Déu no ens ha cridat a comptabilitzar els fruits de cada mes. «Quantes conversions has fet tu aquest any?» «Quantes comunions has donat?» Estem molt donats a fer comptabilitat... i sembla que en comptes d'estudiar teologia i Bíblia hem estudiat comptabilitat i economia. Però no és la nostra tasca. La nostra missió és sembrar. I el que sembla no sap quan això donarà fruits. Potser sembla, i es mor abans de la collita i uns altres, els fills, els germans,

la dona, qui sigui, agafarà la collita. Però tu hauràs sembrat, que és el que et pertoca.

«Quan nosaltres deixem de ser missioners, estem perdent la fe. Quan no donem joia ni servei, estem perdent la joia i la caritat. Com més donem, més creixem».

A mi m'ajuda això, si us serveix com a testimoni: l'Església al nord d'Àfrica, Argèlia, Marroc, Tunísia, que

fa anys i anys que és allà, potser només com una llumeta encesa, però que dona testimoni. Quin fruit tenen? Sant Pau deia: «per un de sol creuaria el mar». ¿Cap de nosaltres en els anys de ministeri no ha ajudat ni una sola persona a trobar Déu? Valdria la pena ser capellà fins i tot si només ajudés una persona. Per un de sol, ja valdria la pena. «Senyor, he ajudat algú, gràcies a Tu». Està bé l'esperit missioner, però que no ens porti l'angoixa. Fem el treball ben fet i s'ha acabat, i el Senyor ja dirà i farà. Això és l'Església en sortida.

Sortir i predicar és com el que va a vendre. Jo que soc de poble: els dilluns, el meu poble, que és petit, s'omple de botigues, una de sabates, l'altra de pantalons, l'altra d'altres coses.... Potser algú marxa amb no res però torna l'altre dilluns. La nostra missió és anunciar i predicar; i després algú agafarà el

Col·loqui a les Jornades de
Castelldaura de l'any 2019.
Foto: Florentino Ysern/Jornades

que pugui i Déu ja donarà el fruit al nostre esforç. Sortida, no tancament, alegria, no patiment, no *cara trista*, sinó que fem el millor. I quan entra la temptació del *no he fet res*, penses... home, aquesta persona l'he ajudada, a aquesta altra li he donat el perdó de Déu, a aquesta altra l'he casat... Has fet més de deu, més de quinze! «Gràcies, Senyor, ja em puc morir, ja està».

PREGUNTA: Soc capellà de col·legi. Una de les coses més joioses per als sacerdots és suscitar vocacions. Sacerdots, vida religiosa, laics compromesos... i perquè vinguin vocacions cal acompanyament espiritual. Què ens podria dir d'aquest tema?

El tema de les vocacions és un repte que tenim. Suscitar vocacions, és clar. Perquè això el Senyor ho va dir també a l'Evangeli. Ara, com les suscitarem? Primer, la pregària. Si no preguem per les vocacions, no sortiran. Ara, el Senyor escolta sempre, però fa cas quan vol. Ell sap el que fa. Nosaltres hem d'insistir com la viuda inoportuna de l'Evangeli. Jo vaig fer a Logronyo la «red de intercesores», que eren 24h al dia resant per les vocacions. No ho publicàvem, però sabíem cadascú a quina hora estava resant. I a la nit sobretot als monestirs de vida contemplativa. I laics també. Això dona fruit, insistint. Crec que això és molt important.

En segon lloc, nosaltres hem de ser testimonis de l'alegria de la nostra vocació. És que a vegades sembla que tinguem por. «Que no es noti massa». No hem de tenir por de ser capellans. Que et reconguin. Jo he confessat al carrer, a Roma, una senyora, anant pel carrer. No parlo italià però l'entenc, es va confessar i li vaig donar l'absolució. A l'aeroport ja m'ha passat dues vegades.

La primera, la pregària; la segona, la joia. I el que deies tu, l'acompanyament és fonamental. Jo que he estat al Sínode de joves, un dels temes més capitals i importants va ser acompanyar. Moltes de les coses que fem els preveres les poden fer els laics. Deixa que ho facin ells i tu dedica't a escoltar, a parlar, a acompanyar espiritualment i humanament la gent, sobretot els joves, que ho necessiten. Dediquem poc temps perquè anem de bòlid d'un lloc a l'altre. Fem quaranta mil coses, però no ens dediquem a escoltar. Parròquia tancada, despatx tancat...

Hi ha coses que poden fer els laics, però, clar, humanament sentim que estem més realitzats si fem coses que donen resultats. Anar al banc a posar els comptes al dia; que ho facin els laics. Escoltar la gent, donar-li pau i esperança és un treball importantíssim. No hem de descuidar l'acompanyament espiritual, que no és marcar el que ha de fer l'altre, sinó ajudar a fer que vagi descobrint en un bon discerniment allò que Déu vol de cadascun de nosaltres. Aquest és el treball nostre, fonamental en les vocacions. Agraeixo el treball que feu d'acompanyar els joves espiritualment.

PREGUNTA: L'entrega d'un mateix és el que ens dona l'alegria. Molt sovint, jo veig en les famílies de la parròquia una gran entrega, amb alegria. Li volia preguntar com podem ajudar les famílies des de la parròquia, avui que la família té tanta necessitat de suport. Si més no en el meu cas, jo noto que rebo més ajuda de les famílies que no pas la que jo realment els puc donar.

Crec que has dit una cosa molt bonica: «rebo més ajuda de les famílies que no pas la que jo els puc donar»... T'adones que t'ajuden molt. Però potser no t'adones de com les ajudes tu. Potser no els diem com ens ajuden, i elles tampoc no ens diuen el bé que els fem. Quan un viu centrat en la seva vocació, la viu centrat en el Senyor. Les famílies centrades en la família, estimant-se amb amor, vivint un amor fidel, unides al Senyor, que resen i treballen per als altres, fan molt de bé als altres, però els altres no se n'adonen. I, com que no ho diuen, pensen que estan perdent el temps. No, estan fent un gran bé, i ningú els ho diu.

I a la inversa: nosaltres vivint el nostre sacerdoci, pregant, servint, fent les coses bé, estimant-los, també els estem ajudant moltíssim. Però no ens ho diuen i aleshores ve allò de «la meva vida no és útil, soc un desastre, soc un zero a l'esquerra». I tu resulta que estàs fent un gran bé. Però deixa'm que t'expliqui el diàleg de santa Caterina de Siena amb Jesucrist, que per mi és preciós. Fa així:

«Jesús va preguntar a Caterina de Siena: “Estimada meva, saps per què t'estimo?” Davant la resposta negativa de Caterina, Jesús va continuar: “T'ho diré jo. Si no t'estimes, no series capaç de fer res de bo. O sigui, que ja veus que t'he d'estimar.” “És veritat –va contestar Caterina, i de sobte va dir–: “Jo també et voldria estimar així”.

Però, només haver acabat de parlar, ja s'adonà que havia dit una bestiesa. Jesús va somriure. Llavors ella hi va afegir: "Però això no és just. Tu em pots estimar amb un gran amor, i jo només et puc estimar amb un amor petit".

En aquell moment, Jesús va dir: "He fet possible que em puguis estimar amb un gran amor". Ella es va quedar parada i de seguida va preguntar com ho podia fer, això. "He posat al teu costat els altres. Tot allò que els facis ho consideraré com si m'ho haguessis fet a mi." Caterina, plena d'alegria, va arrencar a córrer per guarir els malalts de l'hospital: "Ara puc estimar Jesús amb un gran amor».

És un text preciós. El vaig trobar en un llibre de Tomas Spidlik, *El camí de l'esperit*. Com podem ajudar a les famílies i a qualsevol persona que ens trobem i també a nosaltres mateixos? En la mesura que surto i serveixo els altres, no només a qui em ve de gust, sinó a qui ho necessita, a qui tinc a la meua vora, en aquest moment trobo la felicitat, té sentit la meua vida i la meua família, la meua persona i el meu ministeri es revaloritzen fins i tot per a mi mateix. És això: ajudar. I amb les famílies, què podeu fer? Doncs ajudar-les a fer alguna cosa. Qualsevol servei, qualsevol cosa. És en aquest servei que un madura humanament, psicològicament i espiritualment. Que resin en família, que vagin a missa, que facin tot el que puguin, que facin *sermons* als fills, etc. Que visquin amb goig la seva família. I després també hi ha àmbits en què poden participar: la pobresa, la defensa de la família, coses de l'escola, defensa de l'ensenyament de la religió... Els

compromisos en tots aquests temes no han de ser només cosa de capellans i bisbes. «Què fan, vostès, amb aquest compromís, si no estan d'acord amb el tipus d'ensenyament? Ho han de dir, així donaran testimoni». El tema dels fills, de la natalitat... poden donar tant testimoni i exemple! I tot això des de l'oració, perquè, si no, tot plegat se'n va en orris. I des de l'acompanyament. El capellà que acompanyi i que fomenti grups de famílies que puguin compartir aquestes experiències. A les parròquies, ja ho feu. Si ho seguiu fent, sereu com l'oli que s'escampa i que arriba als altres.

«En la mesura que surto i serveixo els altres, no només a qui em ve de gust, sinó a qui ho necessita, a qui tinc a la meua vora, en aquest moment trobo la felicitat, té sentit la meua vida i la meua família, la meua persona i el meu ministeri es revaloritzen fins i tot per a mi mateix».

PREGUNTA: *Vostè ha esmentat el Sagrament de la Penitència com a sagrament de l'alegria. Expliquen la història d'un comercial del calçat que se'n va anar a l'Àfrica per expandir el mercat, i que en va tornar desesperat, perquè allà tothom anava descalç. N'hi van enviar un altre a fer un estudi de mercat, i en va tornar emocionat i va dir: «això és fantàstic, aquí la gent encara no porta sabates!». Com podem mirar amb optimisme el fet de fomentar el Sagrament de la Penitència a les nostres parròquies?*

La primera cosa: si algú no es confessa, no podrà animar els altres a confessar-se, perquè llavors aquesta invitació no sortirà d'una convicció, no sortirà del cor. Primer, cal començar per nosaltres mateixos i practicar-ho. Això és fonamental. En segon lloc: a la catequesi, cal parlar del sagrament de la confessió no com una obligació, sinó com un regal que Déu ens ha fet. És gratuït. En tercer lloc: cal seure i esperar. La gent ve quan ve. La celebració comunitària de la Penitència amb absolució personal té l'avantatge que pots parlar amb tothom de la confessió, que se'n fa una preparació en comunitat, etc., però al final un ha d'anar molt de pressa: si un s'allarga massa, el següent, que s'està esperant, es posa nerviós... S'ha de fer, jo ho practico i està bé, però durant l'any s'ha d'oferir el temps necessari i estar al confessorari. Jo crec que no trobem prou gent que pugui o vulgui estar-se al confessorari. N'hi ha que diuen: «És que no ve ningú». Tant és. És com qui s'està a una botiga, ho deies tu ara mateix, i pensa: «ja vindrà algú a comprar sabates, no tothom va descalç, algú voldrà unes sabates».

Jo crec que, d'una banda, és important la nostra pràctica; en segon lloc, la formació, a les catequesis, explicar-ho bé. Hi ha llibres, avui en dia, que, des de la teologia i l'espiritualitat, ho expliquen molt bé. I, en tercer lloc, disposar nosaltres de lloc i temps per fer-ho. Tot i això, és una cosa que cal demanar al Senyor. Recordo una anècdota que m'explicava un company de Saragossa que és

«Durant l'any s'ha d'oferir el temps necessari i estar al confessorari. Jo crec que no trobem prou gent que pugui o vulgui estar-se al confessorari. N'hi ha que diuen: «És que no ve ningú». Tant és. És com qui s'està a una botiga».

canonge. Em deia: «M'he quedat ben parat. Tot just assure'm a confessar al Pilar, ve un senyor i es posa davant meu de genolls. Jo me'l miro i ell se'm mira i li dic: «què?» I ell em diu: «què?». «És vostè qui ha vingut aquí, no jo. Per algun motiu deu haver vingut. I aquí normalment un s'hi ve a confessar». «Doncs això mateix em pregunto jo, què hi he vingut a fer, aquí». I continua: «miri, jo soc professor de filosofia i no practico. No crec en Déu. Hi he vingut com qualsevol altres dels nombrosos aragonesos que també venen a veure la Verge del Pilar. He sentit una necessitat imperiosa de venir aquí i per això soc aquí». «Doncs ja sap per què hi ha vingut, l'ha fet venir la Verge a confessar-se. Ja pot buidar el pap, que és la Verge qui l'ha portat fins aquí». I ho va fer. Jo vaig al·lucinar. Quin miracle, el de la verge, i quin miracle, la confessió! Se n'ha anat alliberat. Se n'ha anat feliç. Val la pena seure al confessorari. Jo hi veig dues coses: una és el fet d'estar-hi, i l'altra, la Verge. També s'ha de demanar: «fes que es converteixin, Senyor, atreu-los a la confessió. Jo faré el que pugui, però m'hi has d'ajudar».

Tot això va unit, però no és automàtic. Ara estem acostumats a tocar el botó del mòbil o l'interruptor de la llum, i de seguida ve la llum o et poses en contacte amb un amic teu de Mèxic o d'Itàlia. Però la vida espiritual no és

Col·loqui a les Jornades de Castellada de l'any 2019. Foto: Florentino Ysern/Jornades

així, funciona d'una altra manera. Hi ha moments en què no fas res però salta la guspira, perquè és el Senyor qui ho ha fet. De vegades, no hem assumit prou bé el tema de la paciència de Déu, que és diferent de la nostra. I això ens deixa desconcertats. Déu té un altre ritme, una altra paciència, que és molt llarga, i la nostra s'acaba de seguida. Ell espera i espera. El ritme de Déu és diferent del nostre, i la paciència de Déu és més gran que la nostra. Nosaltres ho hem d'assumir i ho hem d'aprendre.

PREGUNTA: Ens pot explicar alguna cosa del Sínode dels joves relacionat amb l'alegria?

La veritat és que l'ambient a dins l'aula era d'esperança, no pas de crítica ni de desesperació, ben al contrari. El testimoniatge dels joves que hi havia era ben bonic. El contacte dels joves amb els bisbes va trencar molts esquemes de manera natural. Les trobades amb els pares sinodals van ser impressionants, per la cordialitat, la senzillesa, la gran fraternitat. I després també hi ha el testimoni, que no és de tristesa ni d'angoixa, dels bisbes de les esglésies del Pròxim Orient que pateixen persecució. I recordo el de Damasc, que va dir: «miri, aquí estem parlant molt de com atreure els joves, per ajudar-los a descobrir Jesucrist, però ens hem oblidat d'una cosa: més penitència i més oració». «Hem reduït molt els dejunis i la penitència, en la nostra Església». I el mal es derrota a través de l'oració, del sacrifici, del dejuni.

També me'n recordo del cardenal Sako, que molt sovint moderava les sessions, i que reflectia molta pau i molta alegria. I que fins i tot explicava acudits. Ens feia riure a tots. Aquesta mena de gent és la que necessita

l'Església, gent alegre que, des del Senyor, escampa alegria, que és respecte, tendresa, amor, tot i les dificultats o les persecucions que un pugui patir.

Voldria acabar amb una poesia de Calderón de la Barca que està relacionada amb la santedat. I la santedat és l'enamorament amb la persona de Jesucrist. Un no s'enamora d'algú si no hi té tracte. Si no hi ha tracte, es perd l'amor. Si deixes de veure la teva nòvia o el teu nòvio, al final l'amor es refredarà. Fixeu-vos què diu Calderón de la Barca: «¿Qué quiero, mi Jesús? Quiero quererte.» Em sembla que aquesta serà la conclusió d'aquests dies, en què heu reflexionat sobre l'alegria de ser sants. És allò que tots nosaltres diem per dins, en el nostre cor.

«¿Qué quiero, mi Jesús? Quiero quererte,
quiero cuanto hay en mí del todo darte,
sin tener más placer que el agradarte,
sin tener más temor que el ofenderte.
Quiero olvidarlo todo y conocerte,
quiero dejarlo todo por buscarte,
quiero perderlo todo por hallarte,
quiero ignorarlo todo por saberlo».

Recordeu bé aquestes paraules de Calderón de la Barca: «Olvidarlo todo. Dejarlo todo». Que ho deixem tot pel Senyor. «Perderlo todo. Ignorarlo todo». Tant se val molta teologia, molts títols, si no tenim un contacte personal amb Jesucrist, tot això és no res. I continua el poeta:

«Quiero, amable Jesús, abismarme
en ese dulce hueco de tu herida,
y en sus divinas llamas abrasarme.
Quiero, por fin, en Ti transfigurarme,
morir a mí, para vivir Tu vida,
perderme en Ti, Jesús, y no encontrarme».

Hem de treballar amb i pels altres, però no ens oblidem d'aquesta intimitat amb Jesús, que és absolutament necessària. Tots estem cridats a aquestes dues coses: a viure la intimitat amb el Senyor i a treballar per tenir un compromís més gran amb tots els germans.